

בית נאמן

מוצ"ש פרשת חיי שרה, כ"ח בחשוון תשפ"א

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בעקבות המצב, השיעור מועבר בשידור חי בלבד.

בשעה 20:00

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

נושאי השיעור:

- אסור לקבור חייל גוי על יד חייל יהודי.
- בזכות התורה עם ישראל חי וקיים לעולמי עד.
- הסגולה הטובה ביותר נגד ה'קורונה'.
- סגולת אמירת "זבד"ה ישמרני".
- יש סגולות שמקורן מאנשים זייפנים.
- אכילת חומץ.
- לכבד כל אחד ואחד.
- הגאון המקובל רבי חיים יעקב סופר זצ"ל וספרו קף החיים.
- קבלת הוראות מרן.

יהודים לבד וגוים לבד

א. חזק וברוך לפייטנים. שבוע טוב ומבורך. קבלתי מכתב מהרבנות הצבאית שאומרים שיש עכשיו רעיון חדש, חיילי צה"ל שאינם יהודים ייקברו ביחד עם יהודים. בשעה שבחוץ לארץ מדויר דורות היה בית החיים של יהודים לבד ושל גוים לבד, והיו מקפידים על זה. לא הכריחו אותם השלטונות לקבור ביחד. להיפך, הם היו מבינים¹. ולא רק זה, אלא על פי ההלכה (יר"ד סי' ש"ב ס"ה) אין קוברים רשע אצל צדיק², והיום מוותרים על זה. בקבורה של החיילים לא אומרים זה היה שומר תורה וזה לא היה שומר תורה, כי אפילו מי שאינו שומר תורה, עצם הדבר שהוא מוסר את עצמו על היהודים זו זכות. ככה כתב רבי יצחק אלפיה בתפילת הסנגוריה שלו (קוראים אותה פעם בשנה ביום תענית דיבור), אומר ככה: "ואין לך עברייני גדול בישראל שאינו מקריב נפשו על קדושת שמך, ומוסר עצמו למיתה להצלת עמך ישראל, אשר המצוה הזאת שקולה ככל התורה כולה, כאמרו זכרונם לברכה ברוח קדשך (סנהדרין דף ל"ז ע"א)": "כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא", והיא יכולה להמליץ טוב בעדו, והיא מכפרת על כל עונותיו". אז כולם נחשבים דתיים. וברגע האחרון שלהם יש הרבה שאומרים: "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד". וקראתי שהכניסו גם את הרפורמים לפני כמה שנים [לבית הקברות שלנו]. ועכשיו רוצים להכניס גם את הגויים?! לאיפה נגיע?! לאיפה?! ראייתם פעם אצל הגויים במצרים או במקומות אחרים שקוברים יהודים וגוים ביחד?! אין דבר כזה. יהודים לבד

1. פעם הלכנו לבית העלמין בתנוס אחרי פטירת אבא או אחרי פטירת סבא (וקורב לודאי אחרי פטירת סבא), והיה שם שומר גוי, ובדרך שעברנו, היה שם קבר של עלמה בת שמונה עשרה - תשע עשרה, וכתוב השם שלה גם בצרפתית וגם הגיל שלה. והוא אמר מעצמו שהעלמה הזאת הייתה עם ערבי אחד, ויום אחד היו נוסעים ביחד ועשו תאונה ומתו שניהם. היא נקברה כאן והוא נקבר במקום אחר. פשוט. אמר משמים - ככה התבטא הערבי - לא רוצים שיקברו ביחד יהודיה וערבי. ולא רוצים גם שיישאו ביחד. כל אחד במקומו. כל אחד מבין את זה.

2. קראתי שאליעזר בן יהודה שאביו ואמו היו צדיקים, והוא מסכן התקלקל על ידי המורה שלו. אביו נפטר כשהיה קורא פסוק "נחמו נחמו עמי יאמר אלקיכם" (ישעיה מ"א). קיבל התקף לב ונפטר, השאיר אותו בגיל חמש. ואמו טרחה עליו, שלחה אותו לתלמוד תורה (או באיזה מקום כמו ישיבה), והמורה שלו היה משכיל, ראה שיש לו שכל אמר זה מתאים, שכל ומשכיל... אין הרמב"ם אומר? "שכל משכיל ומושכל", הביא לו ספר של השכלה והדרדר לגמרי. אחר כך עלה לארץ, והתחיל לעשות את עצמו חרדי, גידל זקן וכו' וכו', אבל הכירו בו שאין תוכו כבדו. פעם בשבת היה אצל איזה חרדי, והוא אמר לו: "יש פה סיגריה, כבוד רוצה לעשן?... אז הוא הבין שחרפתו נתללה. ואז "פשט לגמרי את בגדיו ולבש בגדים אחרים" (ע"פ יוסף ד"ר). כתב ספר מילון. והמילון שלו נחשב מילון מפורא, אבל הוא לא סיים אותו, היה תמיד על השולחן שלו משפט מדברי חכמים: "וזאל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תיפנה" (אבות פרק ב' משנה ד'). והוא היה חולה בשחפת נדמה לי (לא זוכר איזו מחלה) ונפטר באמצע עבודת המילון שלו. עשה כמה כרכים ממנו, אולי שנים עשר-שלושה עשר כרכים ונפטר. וכאשר נפטל לא קברו אותו במקום של יהודים, אלא קברו אותו מחוץ לגדר, כי הוא היה מחלל שבת, והיה שונא שומרי תורה ומצוות, היה קורא להם "שם רמש ואין מספר חטונות עם גדולות" (תהלים ק"ד כ"ה). היה בן אדם לא טוב.

וגוים לבד. לא עושים דברים כאלה. לאן תגיעו!?

איך עושים דבר כזה?!

ב. מחר יהיה איזה נוצרי שהוא יבוא לכאן ויתגייס בעד ישראל (יש כאלה שקוראים לעצמם "שומרי שבת" ואוהבים יהודים), וכשימות יצוה שיעשו לו שתי וערב על הקבר שלו, ויבואו אנשים להיכנס לבית העלמין להתפלל על קרוביהם, ובאמצע יהיה שתי וערב... ככה עושים³! גויים ישימו שתי וערב על גבי הקבר שלהם, ואדם יכנס שם להתפלל על קברי הצדיקים ויראה שתי וערב מולו?! איך עושים דבר כזה?! אין כאן קצת הרגשה לאומית כל שהיא?! והנה הרבנים נגד זה, הרב דב ליאור שיהיה בריא, והרב שריאל רוזנברג (הוא תלמיד חכם, חתנו של הרב קרליץ), תלמידי חכמים גדולים מתריעים על הדבר הזה. למה רוצה אלעזר שטרן לחפש לנו בעיות?! חסר לנו בעיות במדינה?! כולנו בעיות.

בזכות התורה עם ישראל חי וקיים לעולמי עד

ג. בארבע השנים האלה שהיו בימי טראמפ שיהיה בריא, נלחמו "איש באחי ואיש ברעהו" (ישעיה י"ט ב'). במקום שיתאגדו ויתאחדו ויבינו, לא עשו ככה. 'רק לא ביבי', 'רק לא טראמפ'. באחד העיתונים השמאלנים של ארץ ישראל כתבו שטראמפ גרוע יותר מהיטלר. למה גרוע יותר? כי היטלר אין לו בת שנישאה ליהודי, והוא שונא את היהודים שנאת מוות. אבל טראמפ יש לו נכד יהודי, והוא הולך איתו בשבת ומטייל איתו... שנאה איומה. בזבזנו את השנים הטובות. "ותכלינה שבע שני השבע אשר היה בארץ מצרים. ותחילנה..." (בראשית מ"א ג' - ג'ד) ואני לא רוצה להמשיך. ועכשיו קם אחד, אומרים שהוא רמוז בהפטרה

3. וזו הבערת של יגאל תומרקין. הייתה ספריה בתל אביב, ספריה ענקית, "ספריית הרמב"ם". היו בה ארבעים אלף ספרים, והספרן הגדול שם היה רבי ראובן מרגליות, היה זוכר כל הספרים. מדיים. מי שלא אמרין יפתח 'ניצוצי זוהר' שלו, מקורות ומקורות בלי סוף, בלי מחשב בלי כלום (לא היה מחשב בזמן). כל דבר דובר שיש בזוהר מציין לך ירושלמי, מציין לך מפרשים, מציין לך ראשונים ואחרונים. כמה שנים אחרי פטירתו בא המשוגע והחצוף הזה יגאל תומרקין. (הוא היה מדבר על בני הישיבות בבנו, אמר: אני אקח בחור שיבנה, ואקשר אותו למטה בדשא ו'ינבח פרקי תהלים'. ככה התבטא הבלעיל הזה. כל העולם כולו ישיבה, והוא תהלים בסילודין. גם הנוצרים וגם הערבים, ופשיטא שגם היהודים. והוא אומר ינבח תהלים. זה לא כלב זה? ומתי אמר את זה? במלחמת המפרץ שכולם ראו בה נסים ונפלאות שאין כמותם בעולם. במלחמת ששת הימים אני זוכר גם כן שהייתי בתנוס לבילל שבועות תשכ"ז. ובחצות הלילה סגרנו את בית הנסות והתחילו לספר מה נשמע (ככה דרכם של יהודים לספר, ובפטר אנטנו שאין לנו לא רדיו ולא עיתון ושום דבר). ואמרו שעיתונאים גוים באו לארץ ישראל, ואמרו אנחנו רוצים לראות כמה נסים עושה הקב"ה לבנים שלו, רוצים לראות אותם במו עיניהם), ועשה שתי וערב בכניסה לספריית הרמב"ם. פעם אחת נכנסתי (לפני שנים הייתי נכנס לשם) והרהרתי פעמים, אומרים לך מה אתה רוצה? ומביאים את הספר, והם אומרים אל תוציא ספרים אם אתה לא יודע, אם אתה מכיר תוציא את הספר, אבל אל תחזיר אותו. כי אולי לא תחזיר אותו בדיוק למקום שלו, ואחר כך יאמרו הספר הזה נאבד, בסדר. בכניסה אתה), והנה בכניסה שתי וערב. שאלו את תומרקין: למה שתי וערב? אמר זה 'משהו אומנות'. אומנות?! איזה אומנות יש בקו לאורך וקו לרוחב?! זו אומנות?! היית עושה מנג דוד, שני משולשים מסודרים, ועשה שתי וערב בכניסה לספריית ובין קו לקו ששים מעלות. אבל ככה זה, יש להם שנאה איומה.

לרפואת מור אבינו הגה"צ רבי דן מרדכי הכהן בן מְבִירְכָא הי"ו ה' ישלח לו רפואה שלמה בקרב בתושח"י אמן

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
17:55	17:16	16:03
17:51	17:17	16:19
17:49	17:15	16:20
17:53	17:18	16:20

עיצוב גרפי: ח'אל 050-2798858

גם בקבורה צריך לשמור על הפרדה בין האומות

ד. היום בארץ ישראל יש לנו ברוך ה' חירות, אז אנחנו יכולים לתת לגויים מקום מכובד, תכתוב להם "חסידי אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא", אבל לא לערבו. כל אחד והדת שלו. יהודי מילדותו, תשעים ותשעה אחוז עושים ברית, אף אחד לא יאמר בוא נבטל כדי שנהיה דומים לגוים... אז בלידה כולנו יהודים, בחיים גם כן נישואים בלי חופה וקידושין הם לא שווים על פי החוק (רוצים לבטל את החוק, יתבטלו הם והחוק של התורה לא יתבטל), וגם בפטירה, היהודי נשאר יהודי והגוי נשאר גוי. דרוזי או לא דרוזי זה לא חשוב. צריך לשמור על הפרדה בין האומות. לעתיד לבוא יהיו "כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו, ואנחנו נלך בשם ה' אלקינו לעולם ועד" (מִיכָה ד' ה'). לעתיד לבוא אפשר שכמה אלפים גוים יחזרו בתשובה ויתגיירו (ראה ברכות דף נ"ז ע"ב). כשיתגיירו אין הבדל. מי שהתגייר זה יהודי גמור. אבל בינתיים לא עושים דבר כזה. זו דעתי ודעת הרבה מאד רבנים. יש מחפשים כל מיני דרכים, בשביל מה? וכי זה חוק?! לא, זה לא חוק.

הסגולה הטובה ביותר נגד ה'קורונה'

ה. די לנו מה שאנחנו סובלים מהקורונה, די לנו שתשעה חודשים לא מצאו שום תרופה, אומרים שעכשיו אולי יהיה להם חיסון שיעזור תשעים אחוז, והיום אומרים שיש גם קורונה שניה בדנמרק, מה נוכל לעשות?! יש סגולה נגד המגיפה כתובה בספרים, לומר עלינו לשבח הפוך. אבל איך מסיים עלינו לשבח? "הוא אלקינו ואין עוד אחר", ואם תגיד את הסגולה הזאת, תאמר: "אחר עוד ואין אלקינו". רחמנא ליצלן. איזו סגולה זאת?! העיר על זה הגאון רבי משה הכהן הבן של רבי שאול בספרו (פני משה על הש"ע סי' קל"ב), ובא אחד ואמר הסגולה הזאת טובה, נעשה פסיק ככה ופסיק ככה. אל תשגעו אותנו, תעזבו את הסגולות האלה. הסגולה הטובה ביותר היא לשמור על הפה ועל האף, לשים מסכה, ולהתרחק אחד מהשני, או להיות במקום שכולו פתוח אולי שם יש פחות סכנה. ואומרים שעם כל השמירה יש חמישה אחוז שאין מה לעשות להם. כמה צריכים להתפלל על זה. כמה צריכים לחשוב על זה. לא צריכים כל הזמן להאשים אלה ככה ואלה ככה. ומי שהוא נאשם - מסכן אחרים, מותר להגיד למשטרה. אין דבר כזה בעולם. אנשים באים ונדחקים אחד בשני באוטובוסים ובמקומות כאלה, מותר לך להלשין עליהם למשטרה. הם לא מזיקים רק את עצמם, הם מזיקים את כל הסובבים אותם. אסור לעשות דברים כאלה.

סגולת אמירת "זבדיה ישמרני" אחר ההלל בראש חודש

ו. יש גם סגולה ביום ראש חודש שכתובה בספרים (עוד מעט ראש חודש). וזו סגולה לאריכות ימים. מה היא? להגיד פסוק "ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל" (בראשית כ"ד א') שלש פעמים, ואחר כך לומר: "זבדיה, ישמרני ויחיני, כן יהי רצון מלפניך ה' אלקים חיים ומלך עולם אשר בידך נפש כל חי. אמן כן יהי רצון". הכהן, אומר לו תברך אותי, והוא מברך אותו, וחוזר בריא. ככה פעם פעמיים ושלוש. וכשחוזר בריא עושה מסיבה לשרים הערבים, ואת רבי אמייס הרב הראשי של תונס שם אותו מימנו, אומרים לו: למה ככה אתה עושה? את הרב אתה שם לימינו ואת הערבים לשמאלך? אומר להם: בזכותו אני חיו! ככה היה אומר להם. והוא עשה רעה ליהודים ועשה טוב ליהודים. עשה רעה ליהודים שנישל אותם מכל הפרנסות שלהם, עשה את תעוצ'ציה (תעודייה), הלאים את המדינה כולה, והיו כאלה שלקח להם תשעים אלף פראנק (אולי יותר מזה, איני זוכר, אולי תשעים אלף דולר), היה בחשבון שלהם בבנק, אומר להם אנחנו דחוקים, צריכים את הכסף. והוא קיבל התקף לב ומת, מסכן. ולעומת זה במלחמת ששת הימים הוא הגן על כל היהודים. אומר מי שיעג בשערה של יהודי דמו בראשו! כל הערבים פחדו מזה פחד מוות, וניצלנו בנס. לכן ה' יתברך נתן לו תשעים ושלוש שנות חיים. אבל זה שניטה להרוס את הקברות קיבל את העונש שלו. פעם נסעתי עם אבא ע"ה במונית, והגוי הנהג שאל את אבא: למה אתה לא עובר מכאן בדרך ישרה? אומר לו: אתה יודע מה היה כאן? אלפי קברות של יהודים (זה לא משנה אם זה גוים או יהודים. עיין ביו"ד סי' שע"ב ס"ב), ואסור לנו לעבור מכאן. אומר הנהג "מא ארכיך אל בנאדם" - כמה זול בן אדם. בעולם בחייו האדם מפורסם, הוא עשיר ונכבד וכו', אבל אחר כך דורכים עליו, הורסים את הקבר שלו ועושים מזה כבישים, אילנות ופרחים וצמחים וכו'. ככה התבטא הערבי ואני זוכר את המשפט הזה "מא ארכיך אל בנאדם" כמה זול בן אדם בעולם.

6. רק חלק קטן מאד, חלק זעום מעולי רוסיה שנלחמים במצוות ברית מילה.

7. יש אומרים בשם בן גוריון שאמר "המדינה שלנו זו לא מדינת הלכה, אלא מדינת חוק". אבל אם היה בן גוריון מדבר באידיש היה אומר "מדינת חוק", מדינת תי"ו רפויה זה כמו סמ"ך, אז מדינת חוק זה מדינה שחוק... מדינה שכולה שחוק. כולם צוחקים על הדתיים ועל החרדים ועל העשיירים ועל העניינים. מחפשים להם דרכים עקלקלות.

של היום: "ואדניה בן חגית מתנשא לאמר אני אמלוך" (מ"א א' ה'). ואדניה - גימטריא ביידין (76. "ואדניה" כתוב בלי ו"ו אחרי הדל"ת) - מתנשא לאמר אני אמלוך. מי יודע מה יצא מזה? הוא רוצה לעשות שלום עם איראן, ואיראן היא נבלה וטריפה, שונאה יהודים שנאת מוות, היא רוצה בר מינן להשמיד את עם ישראל, לא יעלה בידה. הרמב"ם כתב באגרת תימן: "הבטיחנו הבורא שכמו שאי אפשר שתבטל מציאותו של הקב"ה, כן אי אפשר שנאבד ונתבטל מן העולם, שכן אמר (מלאכי ג'ו): "אני ה' לא שנית, ואתם בני יעקב לא כליתם". ויותר מזה אומר רבנו חננאל (מובא ברשב"ם בבא בתרא דף קט"ו ע"ב ד"ה אמר אביי) שכל השבטים קיימים היום, אין לך שבט שנכחד כולו, נשאר מהם משהו. אמנם עשרת השבטים גלו בזמן סנחריב, אבל מכל שבט נשאר משהו. יש היום אנשים משבט יששכר ומשבט זבולון וכו'. ובא הבליעל האיראני הזה ימוח שמו וזכרו, ורוצה לבטל אותנו. בסופו של דבר הוא יתבטל ועם ישראל חי וקיים לעולמי עד אם אנחנו נדע לשמור על התורה ועל האחדות שלנו (ש"אם לא, אנחנו לא שווים כלום, אנחנו לא עם, אלא אספסוף). לא יתכן לעשות כדבר הזה - דבר שלא היה מיום קום המדינה ועד היום [שחיילי צה"ל שאינם יהודים ייקברו ביחד עם יהודים]. אדרבא שיתנו חלקה לגויים, ויכתבו שם "חסידי אומות העולם" הרי הם חיילים, בסדר, מגיע להם כל הכבוד. אבל לא לקבור אותם עם היהודים. כל אחד והדת שלו, כל אחד והאמונה שלו, אסור לעשות דבר כזה. אם שמרנו על זה אזל הגויים, קל וחומר שנשמור על זה כאן.

4. שמעתי חידה עליו: "רוחני אחד רוצה לבטל את כל הגשמיים של היהודים". "רוחני" - זה אחד מאיראן שמו "רוחאני", (איני יודע במה הוא אליל שם) והוא רוצה לבטל את כל הגשמיים שלנו... 5. אני זוכר בחוף לארץ היה בית החיים של הנוצרים לבד, ושל הערבים לבד, ושל היהודים לבד. אחר כך בורגיבה ב"חכמתו" הגדולה אמר אני רוצה להרוס את זה, אז מה הוא עשה? התחיל בשל הערבים המשך בשל הנוצרים, ובסוף הלך ליהודים. כי הוא יודע שהיהודים יעשו מזה רעש גדול. אז הוא קודם הרס את של הערבים. אמר, זה מפריע ומכער, יש שם כל מיני עשבים ואילנות יפים, מה הקברות האלה? מה זה? יבוא אחד ויבכה כאן, יאמרו לו לך מכאן, כאן לא בוכים. אחר כך עשה של הנוצרים, ובסוף עשה את של היהודים. כמה שניסו בזמנו לדבר כדי לבטל את הגזירה לא עלה בידם. נשאר בית החיים אחרת רחוקה קצת. נקרא "בית החיים אג'דידה" - בית החיים החדשה. ככה קראו לה. ושם קבורים תלמידי חכמים מהדור אחרון (מאה שנה), וגם יש שם רבנים גדולים מהחלק הישי, ביניהם הערך השלחן, רבי ישועה בסיס, רבי אברהם הכהן יצחקי מחבר משמרות כהונה, ועוד כמה חכמים מפורסמים. עשו הכל כדי לקחת את עצמותיהם ולקבור אותם בבית החיים החדש. ואז ניסה הרב הראשי לתונס - רבי מרדכי אמייס הכהן לדר על לבם שלא יפגעו בבית החיים שלנו. והיה שם שר אחד, כנראה ממונה על זה, שמו 'עלי בלהואן' (מאיפה באה המלה הזו? אינני יודע, 'עלי זה שם ידוע אצל הערבים. אבל 'בלהואן אף אחד לא מכין), והוא לא רצה. אז הרים הרב את עיניו לשמים ואמר "ריבוננו של עולם, אנחנו עשינו מה שיכולנו, אתה תעשה מה שתראה", לא עבר שבוע שבועיים, ביקש הערבי הזה כוס מים מאשתו אחרי ארוחת צהרים, שתהומת על המקום! אף אחד לא הבין למה, אבל התפלה של הרב עשתה פירות, כמו שהברכות שלו עושות פירות. היה נשיא המדינה 'חביב בורגיבה' חולה בסרטן ארבעים שנה. היה בבית הסתר בגלל שהוא התמרד נגד הצרפתים, ארבעים שנה היה שם ואחר כך יצא לחירות, וכל המדינה כולה נזעקה, היו המכוניות 'טקסי' נוסעות ועושים מנגינה: 'האו ג'א בורגיבה', 'האו ג'א בורגיבה... (הנהגויעבורגיבה). חזק וברוך... אבל הייתה לו מחלה. כשהיא מתגברת היה נוסע לצרפת לטפל בה, ולפני שנוסע ממזמן את רבי אמייס

ל'ומרי הדרך היומי המתחילים מסכת פסחים ארים נסי - פסחים

חידושים בעומק העיון לצד הערות קצרות, ביאורים נפישט לצד הגהות קולניות בחלק מהספרים מפורט מביא נרחב ומקיף בדרך הלימוד ועוד.

קיים למסכת: פסחים, יבמות, יטין, בבא מציעא, כתובות, פיק אהרי נשך.

להזיל קבלת תרומה הנחה 25% על חידוש סבתי ע"ד מסכת פסחים מלבד

להזמנת הספרים << 03-6714821 | 050-415-85-65 או במייל: kise821@gmail.com

בית ההוראה כסא רחמים בית ממונות 24 שעות ילדים חינוך ילדים

בית ההוראה

מספר 24 שעות ביממה!

בנישואות מין רח"י רבני מאיר מאוזן שלישי"א

בית ההוראה

מספר 24 שעות ביממה!

*נען קבלת תרומה על דרך האני www.yhr.org.il

סגולה שכתובה בספרים¹⁰. במיוחד שאתה אומר "זבדיה ישמרני ויחיני". ומי ישמור אותי ויחיה אותי? זבדיה זה בורא עולם! חס וחלילה. דוד המלך אמר "ה' ישמרהו ויחיהו ואושר בארץ, ואל תתנהו בנפש אויביו" (תהלים מזמור מ"א פסוק ג'), לא אמר זבדיה. הוא בעצמו צריך שמירה וצריך חיים.

מי בידו להמית ולהחיות? הוי אומר זה הקב"ה.
ח. יש גמרא מפורשת בשבועות (דף ל"ה ע"ב) שאומרת על הפסוק **"ויאמר לוט אליהם אל נא אדוני"** (בראשית י"ט י"ח) שזה קודש, הוא מדבר עם הקב"ה - **"הנה נא מצא עבדך חן בעיניך, ותגדל חסדך אשר עשית עמדי ולהחיות את נפשי"** (שם י"ט). מי אמר? אולי הוא מדבר עם המלאכים? (ושם אדנו"ת בא בקמץ במקום פתח בגלל שהוא בהפסק). וככה באמת דעת

רבנו בחיי ואבן עזרא. אבל הגמרא אומרת שזה קודש, למה? כי כתוב אחריו "להחיות את נפשי". מי זה שבידו להמית ולהחיות? הוי אומר זה הקב"ה. אם כן הגמרא אומרת שמלאך גבריאל או מיכאל או רפאל, אף אחד מהם לא יכול לעשות כלום. יותר מזה, הרמב"ם קבע בשלשה עשר עיקרים: "ואין

אבולעפיא, שם רשעים ירקב. זה לא פשוט. (והחכם הזה כתב הרבה ספרים בקבלה, ועשה את עצמו משיח. זה מובא בספר משיחי השקר ומתנגדיהם עמ' 199 ואילך). הגיע עד לאפיפיור ואמר לו כדאי לך לחזור בתשובה ולהיות יהודי. תפסו אותו והוא ברח בשמות הקודש. סיפורים בלי סוף). הרשב"א ירד עליו וביזה אותו. הרב חיד"א אומר (שם הגדולים ח"ב ערך חיי עולם הבא): "ודע שהרשב"א ביהא אותו, ועוד חכם אחר הי"ד מקנדיא גם כן דיבר עליו נוראות, אמנם ראיתי לרבגאון אחד ממארי רזין ובישראל גדול שמו שהוא משבח את הספרים שלו". מי זה הרב הגאון? לא יודעים. יש אומרים שזה רבי משה קורדבירו (הרמ"ק), ויש אומרים שזה רבי חיים ויטאל, מי יודע. אבל הרשב"א הכיר אותו פנים אל פנים, אז מסתמא יש בו כל מיני סגולות שאין להן משמעות. הוא היה כותב ספרים בשם שלו בגימטריא, אומר 'ספר רזיאל' כי רזיאל גימטריא אברהם. 'ספר זכריה' - זכריה גימטריא אברהם. וכן על זה דרך. היום מוציאים ספרים שלו וטורחים בהם. איני יודע מה יש בהם. ואולי הוא המציא את הסגולות האלה.

10. היה בזמנו של החיד"א או דור אחד לפניו יהודי שבתאי, שמו רבי אליהו שפירא. ובספר אחד אומר הוא היה רמאי, היה לא בסדר, הוא ברח לתונס. ובאמת היה לנו בתונס לפני שנים רבות בית הכנסת חכם שפירא. ככה קוראים לה. והוא השאיר ספר, והרב חיד"א **במעגל טוב** (עמ' 64) אומר ראיתי ספר כתב יד מרבי אליהו שפירא שאומרים שהיה צם בתעניות הרבה, כל מיני תעניות, עד שביום אחד ביום ח' בתשרי (לא כתוב השנה) הוא היה בתענית, התפלל מנחה, עשה עושה שלום נפל ומת. קבלתי את הספר כתב יד שלו והעתיקתי ממנו רק שתי סגולות בלבד. זאת אומרת שהוא היה חשוך בעיניו, לא יודע אם הסגולות האלה טובות או לא טובות. לכן אמר לא העתיקתי ממנו רק שתי סגולות בלבד. הבאתי את זה בספר תולדות חכמי תונס (ראה עמ' ק"ז, ושם בקונטרס תרשיש ואיים עמ' שס"ו). ואנחנו לא יודעים, אחד אומר עליו שהוא שבתאי ואחד אומר לא. היעב"ץ אומר שהוא שבתאי (עיי' בספר מגדולי ישראל חיד"א עמ' שפ"א), והרב חיד"א לא יודע מה, אבל הוא נזהר, העתיק ממנו רק שני דברים. לכן לא כל סגולה צריכים להשתמש בה.

מה זה "זבדיה ישמרני ויחיני"? מי זה זבדיה הזה? מאיפה הבאתם אותו? הסגולה הזאת מובאה בספר משנת חסידים של רבי עמנואל חי ריקי (מסכת ראש חודש פ"ב משנה ו') שנרצח על קידוש ה' בן חמישים וחמש. ומובאת גם כן בספר של רמח"ל (ראה קיצור הכוונות לרמח"ל, ענין ר"ח). ושני החכמים האלה לא האריכו ימים וזו סגולה לאריכות ימים. מה המקור שלה? משהו חיפש וחיפש וחיפש, ספר מנחת יוסף נדמה לי, וכתב שהסגולה הזאת מקורה ממהר"י צמח - רבי יעקב צמח (ס' לחם מן השמים דף ל"ע"א) שמצא אותה בספר קבלה ישן. מי יודע איזה ספר קבלה זה. אם זה היה האר"י היינו יודעים את זה, יש לנו כל ספרי האר"י בכל הנוסחאות. שער הכוונות, פרי עץ חיים, עץ חיים, מהר"ם פאפירש. יש הכל. כל שביב, וכל מלה, וכל פירוש בדברי האר"י מובאים באחרונים, ודנים בהם באורך וברוחב. אבל זה לא כתוב שם.

יש "סגולות" שהמציאו זייפנים קדמונים

ז. מהר"י צמח אומר שזה ספר קבלה קדמון. בלי ספק שזה לפני התגלות האר"י, בספרד במשך שלוש מאות שנה (אולי יותר) היו מקובלים שכתבו ספרים בלי סוף, המקובלים הראשונים הידועים לנו זה רבי עזרא ורבי עזריאל תלמידיו של רבי יצחק סגי נהור בנו של הרב"ד בעל ההשגות⁸. ומהם נפוצה חכמת הקבלה. וכנראה באותה תקופה אחד כתב את הסגולה הזאת. אבל צריך לדעת שאותה תקופה הייתה מלאה זייפנים, הרבה זייפנים ומזויפים ושקרנים⁹ (כמו שיש בימינו...), ואני לא חייב לקבל כל

8. הרב"ד בעל ההשגות לא נודע לנו שהוא עסק בקבלה, רק שרמזים בהגותו פה ושם. הוא אומר "כך נגלה לי מסוד ה' ליראי". וזה לא מוכרח כל כך (שהכוונה כפשוטו. וראה בעלון 222 אותיות י"א-י"ב). אבל בנו שהיה סגי נהור אומרים שדיבר עם אליהו הנביא, והעמיד שני תלמידים רבי עזרא ורבי עזריאל.

9. מה היו עושים? כתבים בספר: "אני משה בוטריל היושב על כסא ההוראות, בשם ה' צבאות, למופת ולאות, יש לי ספר של רב האי גאון ספר הקמיצה, ויש לי ספר של רב אשי שהוא ראש ישיבת בבל (כאילו יש רב אשי אחר, אין רב אשי אחר, יש רק אחד) שכתב פירוש על ספר יצירה". והוא כותב כמה דברים שלא היו ולא נבראו. ככה כותב הרב שמחה אסף. זה תלמיד חכם גדול שנפטר בגיל ששים. מאיפה אני מכיר אותו? פעם ראיתי בעיתון הצופה לילדים בחוץ לארץ שכתבו עליו: "האיש שהצליח להכפיל את שנותיו". איך זה יכול להיות? זה הרב הזה, הוא חי ששים שנה, אבל כאילו חי מאה ועשרים. הוא היה שופט דתי יחידי בבית המשפט העליון בזמנו. והוא כתב כמה ספרים שחקר בתשובות הגאונים וספרים כאלה. והוא כותב בסוף ספר 'תקופת הגאונים וספרותה' (עמ' שכ"ג), שכמה ספרים שמציינין להם רבי משה בוטריל כולם מזויפים, הוא כותב דברים בשם רב האי גאון, בשם הגאונים, בשם התנאים והאמוראים, ולא היו דברים מעולם.

יש עוד אחד מפורסם מאד שהרשב"א (ח"א סימן תקמ"ח) נלחם בו, אומר שם: אברהם

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
 ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מונה ע"י מנהלים מוסמכים משייבת כסא רחמים

האר"י לא הביא אותה. רק מהר"י צמח מצא אותה בספר קבלה ישן, ועל מהר"י צמח לא סומכים בכל דבר. לכן במקרה כזה שיש בו ענין של יסודות האמונה, לא עושים דבר כזה.

השגת הרב בינת אדם על ספר הברית בענין אכילת חומץ

י. שבוע שעבר (בעלון הקודם אות י"ד) דברנו על הרב בינת אדם שקרא לבעל ספר הברית "החוקר". וכתב ככה (ח"ב שער איסור והיתר סי' ל"ד): שאלה. דין החומץ שכתב חוקר אחד בספרו ספר הברית, שנתברר שאי אפשר להיותו חומץ עד שירום תולעים, והמסתכל בזכוכית שקוראים "מיקרוסקופיא" יראה כל החומץ מלא תולעים. וכתב שלכן אסור לשתות חומץ. שאפילו סינון לא מהני אפילו דרך בגד דק מאד, ואין לו תקנה אלא שמתחילה יבשל אותו ואחר כך מועיל סינון בבגד דק. תשובה: מה שכתב לאסור חומץ הבל הוא, שהרי התורה אמרה בנזיר "חומץ יין לא ישתה" (במדבר ו' ג') מכלל שלאחרים מותר (משמע שרק לנזיר אסור לשתות חומץ יין, אבל ליהודים אחרים שאינם נזירים או היום שאין לנו נזירות, מותר לשתות חומץ), וכן כתוב ברות (ב' י"ד): "וטבלת פיתך בחומץ". וכי התורה תסתום באיסור לאו? ולמה לא תפרש חומץ מבושל, או לומר בעל פה למשה רבנו ע"ה הלכה למשה מסיני שהחומץ צריך בישול. אחר כך כתב שם: אך כוונתו דיש חומץ שכשמסתכלין גגד השמש נראין בו תולעים, וזה נראה דיש לו דין חומץ שיש בו תולעים.

לשון ספר הברית

יא. ואני אמרתי שלא מצאתי את זה בספר הברית, והעירו לי שספר הברית כתב את זה (חלק א' מאמר ו' - "מענה באש" פרק ג'). ואמנם מצאתי את זה לפני כן, אבל הוא לא כתב שם שכל החומץ אסור. הנה הלשון שלו¹⁴: **ומדי דברי בו בחומץ, דבר לי אליך השר¹⁵ קורא חביב מה שראוי להודיעך. שכל חומץ יין וחומץ שכר או משאר משקים הוא מלא תולעים קטנים ודקים מאד, ולא יראה לך בחומץ¹⁶ אותם התולעים בעין, אבל אם תיתן החומץ בצנצנת נקיה ותנח אותו על החלון מקום אשר השמש זורח הוא שם, אז תראה אותם בחוש ובעין יפה, ולא נצרך לכלי המגדל את הראות** (-לא תצטרך למקרוסקופ), והיו עיניך רואות סביב השפה העליונה של הצנצנת תולעים רבים מאד, אשר יתנועעו וירוצו אנה ואנה כדגי הים. והטעם לזה כי אי אפשר להיות חומץ בלתי התקלקל המשקה תחילה ויתעפש עד חומצותו¹⁷. וכל המתעפש מטבעו מהווה תולעים, ולכן לא יועיל לסנון אותו, כי כל בגד וכל דבר אשר יעבור בו החומץ, יעברו בו גם כן התולעים, כי כמעט כל עצמות החומץ אינו כי אם תולעים דקים וחי בהם, ובכך יותן על איזה מאכל אשר יאכל הוא פרוש (-נפרש ממקומו) ואסור (באכילה) מצד הדין משום "השרץ השורץ" (ויקרא י"א מ"א), **לכן לא תאכל עליו חומץ¹⁸, עד שתבשל תחילה החומץ כדי שימותו התולעים, ואחר כך מועיל הסינון.**

חומץ המותר והאסור

יב. לכן הבינת אדם כועס עליו, כי לפי דבריו אסור לשתות חומץ לגמרי. ומה נעשה במה שהתורה אמרה "חומץ יין" בנזיר, ומשמע שלאחרים מותר לשתות? וגם ברות כתוב "וטבלת פיתך בחומץ"? אבל הוא נשמר ואמר שאם מניחים את זה בשמש אתה רואה את זה בלי כלי המגדל את הראות. וא"כ אפשר להעמיד את דבריו ככה, שכאשר היין מתחיל להחמיץ, בתחילה לא רואים את התולעים,

14. השפה שלו כולה שפה של תנ"ך, מאיפה למד את זה? האשכנזים בזמנו לא היו משתמשים בזה. מצאתי כתוב שמי שלימד אותן את השפה הזאת זה היה רבי שלום בוזגלו. זה חכם מרוקאי, מחבר ספר "מקדש מלך" על הזוהר. והרב המחבר למד קבלה אצלו בלונדון. וכל השפה שלו בנויה על זה. היום הוציאו מהדורא חדשה של ספר הברית, והוסיפו עליה הערות ומקורות וסיפורים. אבל שינו את השמות הלועזיים שבו, וכתבו אותם באידיש ובאנגלית. אני הייתי משאיר את האותיות כמו שכתב המחבר, ולמטה נכתוב את התרגום של המילים באנגלית וכדו'. אבל מה נעשה להם? וחץ מזה, הם לא שמו לב לביטויים הנפלאים שלו. יש לו ביטויים מיוחדים במינם, אף אחד בזמנו (ואפילו בזמננו), אינו יודע לכתוב ככה.

15. זה פסוק במלכים (ב' ט' ה'), כשכא התלמיד של אלישע, ואמר יש לי מה להגיד לכם בשם הנביא שלי. ואמר לו יהוא בן נמשי, בשביל מי זה? וענה לו: "דבר לי אליך השר".
16. מה זה בחומץ? מלשון הפסוק: "ולא יראה לך חמץ" (שמות י"ג ז'). זה חמץ זה חומץ.
17. זה פסוק בהושע (ז' ד').
18. עוד פעם על פי הפסוק בענין חמץ: "לא תאכל עליו חמץ" (דברים ט"ז ג').

עבודה לזולתו". אסור לעבוד שום דבר חוץ ממנו. ויש מדרש שהובא בספרים (הובא בספר פרדס רימונים של הרמ"ק - רבי משה קורדובירו שער ל"ב ריש פ"ב בשם הספרי, ורבנו בחיי פרשת ואתחנן ד' ז'): **בכל קראנו אליו, אליו ולא למדותיו** (לא לעשר ספירות). ויש מעין זה בירושלמי ברכות (פ"ט ה"א): **"בכל קראנו אליו - לא תצווה לא למיכאל ולא לגבריאל"**. יש לך צרה? אל תאמר מיכאל תציל אותי, גבריאל תציל אותי, אסור לומר ככה. רק אליו בלבד¹¹. וככה שמעתי בשם חכם גדול וצדיק מחכמי תימן, **רבי חיים סנואני¹², שצריך לומר "ה' ישמרני ויחיני"**. ואם אתה רוצה לכוון, תכוון שיש מלאך כזה. כמו שמכוונים "אבינו מלכנו כתבנו בספר פרנסה וכלכלה טובה" וכתוב שם שיוון בשם "דיקרנוסא", אבל לא פירושו אבינו מלכנו זה המלאך הזה. חס וחלילה. אבינו מלכנו זה הקב"ה, ואח"כ ע"י שליח שלך שהוא ככה תשלח לנו פרנסה¹³.

צריך לומר: "ה' ישמרני ויחיני" ותו לא מידי

ט. ומעל כולם, שהשם הזה "זבדיה" לא בטוח, כי יש גירסא "זבביה". ולמה? כי "זקן בא בימים" ראשי תיבות: זבב. ועל זה הוסיפו אותיות י-ה. ויש אומרים לא, המ"ם שבסוף תיבת "בימים" מתחלפת בדל"ת וכו', אז למה לנו להזכיר שמות? מאיפה אנחנו יודעים מי זה הממונה בכלל על החיים והבריאות? **לכן צריך לומר: "ה' ישמרני ויחיני" ותו לא מידי.** אלו דברים ברורים. **הסגולה אין לה מקור אמת.** והרב חיד"א שמביא הרבה סגולות בספריו לא הביא את הסגולה הזאת. וגם הרב

- ומנין למדו את זה? כי כתב הר"ן (מובא בהגהה ברש"י בפרשת ויקרא א' א') מה ההבדל בין "לו" לבין "אליו"? שהמלה "לו" אפשר לאחרים לשמוע, דיבר לו ואחרים שומעים. אבל "אליו" הכוונה שרק הוא בלבד שומע. אליו - הו"ו הזאת אתה מבטא אותה, אתה לא אומר אליו בו"ו נחה [וזה מורה שייחוד הדיבור אליו בלבד. מה שאין כן ב"לו" הו"ו נחה].
- כתבו עליו ספר שלם, 'דרך צדיקים' חלק א'.
- בספרים שלנו כתוב בהם "אבינו מלכנו" - יכוון בשם "דיקרנוסא" וזה לא נכון. אלא אחרי שאומר את כל המשפט "אבינו מלכנו פרנסנו פרנסה טובה" יכוון בשם הזה. ולא יכוון כשאומר "אבינו מלכנו", כי אבינו מלכנו הוא לא "דיקרנוסא" ולא שום דבר. אבינו מלכנו זה הקב"ה.

הזופיע

ספר שונה הלכות התשפ"א

מאת הרב שמואל ש"ס זצ"ל

בכל יום
חסי"א
מהדורת עשירי

קיימת עתה גרסה מחודשת
אנא לרכוש את ספר זה ודווקא
הגרסה החדשה

מחבר: הרב שמואל ש"ס זצ"ל
עורך: הרב יצחק ש"ס זצ"ל
הוצאת: מכון תולדות אברהם

מחיר: 25.00 ₪

מס' הספר: 8128987-250

גבאים שעדיין לא קיבלו נא ליצור קשר טלפון: 08-6727523
או בהודעה למספר זה • מענה אנשי 24 שעות

ורואים את זה בשמש, צריך לחשוש לדבריו. וכל שכן שהבן איש חי לא חשש לדברי הבינת אדם, ופסק כדברי ספר הברית.

כבוד חכמים ינחלו

זי. לכן צריכים תמיד לכבד, ולא לרדת על בן אדם עד שתעשה ממנו "קציצות". הנה השבוע חפשנו דבר שכתב בספר "רבנו" של רבי אליהו שטרית. הביא שם (עמ' ש"ז) שהרב עובדיה ירד על חכם אחד, ולא רצה להזכיר את שמו, רק כתב שלוש נקודות. וציין שבספר ברכת יוסף (על הלכות ברכות) של רבי יוסף ידיד (עמ' קמ"ה) כתב עליו מלים קשות מאד על הלכה שכתבו אותה עוד פוסקים. כתב עליו ככה: "ידעתי שכותב כל מה שעולה בשכלו ובסברתו, ואין כדאי להשיב על דבריו, וכמה פעמים הראוני שגג שגיאות גדולות בספרו הנ"ל, ולפעמים מהפך אפילו בהעתקה משמעות דברי הספר שמעתיק, וכל שכן היכן שמכריע

מנו רק את אלו שיש להם השפעה בארץ, משא"כ אוראנוס, ויתכן שייגע הזמן שימצאו עוד כוכב. וזה נכון. הוא נפטר בסביבות שנת תק"ע, ובשנת תר"ל גילה צרפתי אחד עוד כוכב לכת, וקראו לו "נפטון". גילו אותו על ידי חשבונות וראו אותו. זאת אומרת שהוא אמר את זה ממש בהשראה.

ועוד מקום שדיבר על מודד חום (ח"א מאמר ד' פרק י"ט), שבזמנו היה מודד חום שהממציא שלו נקרא 'פרנהייט', והמודד חום שלנו זה 'צלזיוס', הוא מאפס עד מאה, ואילו המודד של פרנהייט הוא מ-32 עד 212. מדוע עשו כך איני יודע, ומי שישכח את זה יזכור את הסימן - **לב רבי** - ל"ב זה 32 ור"ב זה 212. (מי שטס במטוס יראה שכל כמה זמן אומרים לך מה מידת המעלות שמחוק למטוס (הכל מינוס שם), מינוס פרנהייט ומינוס צלזיוס. כתוב שם בשני האופנים, ואני מחשב תוך כדי ראייה בשני האופנים במטוס, ומוריד מהמספר של פרנהייט 32, ומה שנשאר אני מחלק אותו על 18 ומכפיל ב-10, זו דרך פשוטה לעשות את זה). ובספר הברית אומר שבמעלה 32 של פרנהייט (זה מה שהיה בזמנו, וזה שיה לנקודת האפס שלנו של צלזיוס), זו נקודת הקפאון. ובמעלה 212 זו נקודת רתיחה. והוסיף: ולכן תלמד מזה שאם פעם יעשו מודד חום שמתחיל מאפס עד מאה או שיעשו מודד חום מאפס עד שמונים תעשה חשבון לפי זה. ע"כ. ובאמת אחרי פטירתו הגיע 'צלזיוס' (איזה מדען צרפתי) ועשה מאפס עד מאה. ואחד יותר מאוחר ששמו 'ריאומיר' בא ועשה מאפס עד שמונים (ראיתי את זה במילון). וספר הברית כיון לשניהם! איך ידעת את זה? פלא פלאים. אולי נאמר מאפס עד מאה אפשר לומר שמשער ככה, כי בדרך כלל סופרים מאחד עד מאה, (כמו השבר העשרוני). אבל מאפס עד שמונים, מאיפה אתה יודע?! אלא כנראה שהוא זכה לרוח הקדש.

וכל דבר שאתה לא רואה לא אכפת לך, וכאן אפילו בשמש לא תראה. ורק יותר מאוחר, החומץ מתמלא בתולעים, וא"כ מה שהתורה אמרה "חומץ יין" "וטבלת פתך בחומץ", זה בסדר (כי מדובר בתחילת ההחמצה). אבל אתה לא יכול לסמוך על זה לעולם, כי אחר כך יהיו תולעים שאפשר לראות אותם על ידי השמש בלא זכוכית מגדלת [ועל זה כתב ספר הברית שאסור לאוכלו ללא בישול וסיון].

גם הרב בן איש חי פסק כדברי ספר הברית

ג. וראיה לדבר, שהבן איש חי (שנה שניה פרשת נשא אות ה') פסק ככה¹⁹. הוא כותב ככה: "כל חומץ יש בו תולעים דקים מאד שאין נראים אלא אם כן תתנהו בצנצנת נקיה, ותניחהו על החלון במקום שהשמש זורחת ואז נראים התולעים. לכך אין לו תקנה על ידי סינון בלבד, אלא יבשלונו תחילה בישול שהיד סולדת בו, ואחר שירתיח יסננו. ובימות החורף יבשל ויסנן בערב שבת לצורך השבוע כולו, ואם ישאר יותר משבוע יחזור ויתלע, לכך בכל ערב שבת יסנן. אבל בקיץ שהאוויר חם, קרוב יותר להתלע, לפיכך לא יבשל ויסנן אלא רק לצורך חצי שבוע דוקא". אז הבן איש חי פסק כמו שכתב ספר הברית. לא לרדת על בן אדם, זה אדם צדיק וחסיד²⁰. ויש שני דברים שמצאתי שדיבר ברוח הקודש²¹. ואם הוא כתב בפירוש

19. וכי הבן איש חי לא ראה את החיי אדם? ודאי שראה אותו כל הזמן מזכיר אותו, גם בחלק א' וגם בחלק ב'. חיי אדם ובינת אדם וחכמת אדם, תמיד מזכירים אותם.
20. ופעם אבא הזכיר אותו בתשובותיו, ואמר "וכבר ידוע קדושתו וחסידותו וגדולתו של ספר הברית ובפרט בחלק ב".
21. יש בחלק ב' של ספר הברית (מאמר י"א) דרך איך להגיע לרוח הקודש. אמנם לא כדאי לנסות את זה. אבל מי שיקרא את זה, ויהיה חסיד כמו שאומר שם, ויש לו מידות טובות ועוזר לאנשים ונדיב וכו', אולי יוכל להגיע לזה. ראיתי ספר "הויכוח" של שד"ל (שמואל דוד לוצאטו), שהוא רחוק מהקבלה אלפיים אמה (ע"פ יהושע ג' ד'), אבל הוא סיפר על אביו, שהיה משתמש בעצה של ספר הברית והיה מגלה עתידות, "אפילו מלאך רע עונה בעל כרחו אמן" (שבת דף קי"ט ע"ב)...

ומה הם שני הדברים שמצאתי שגילה עתידות בספר הברית? **דבר ראשון**, הוא דיבר על שבעת כוכבי הלכת - **שצ"ם חנכ"ל**, (ח"א מאמר ב' פרק ב'), וכתב על מה שגילו בזמנו עוד כוכב לכת שמיני שנקרא "אוראנוס", שאין פלא למה חכמים מנו רק שבעה כוכבי לכת, כי

ספר הפלא

המגלה את שרשרת הניסים בדורת ביום טו"ב (יז) בכסלו

היום שקבעו הרבנים הראשיים ליום הודיה ושמחה לדורות לכל עם ישראל בעולם על חזרתנו לארץ אבותינו

הספר שזכה

ליותר מארבעים הסכמות של חכמי ישראל הידועים

*

הספר שכולנו חייבים לעיין בו ולדעת את הניסים של הבורא יתברך ביום הזה

ניתן להשיג:

* בחנויות הספרים המובחרות

* אצל המחבר 052-3818399

* בחנות הספרים "כסא רחמים" 03-6767163

הצרכו להירשם!!

מבצע מנויים למגזין החדש

אוצרות יהדות תוניסיה

כתבות, מדורים, תחקירים ומאמרים מרתקים **40 עמודי צבע על יהדות תוניסיה**

להזמנת מנוי נא ליצור קשר

050-6235157

מכון שרי זבולון/ בנימין פנש

את זה) ולמה כף החיים בסוף ימיו שכח את הכל? (פתאום שכח את הכל, שכח את התורה, שכח את התפילה, אפילו שמע ישראל היה משהו שמלמד אותו כמו ילד קטן. מלה במלה: "שמע", "ישראל", זה אלף וזה ב"ת), כל זה בגלל שהוא חלק על מרן. חס וחלילה שהרב יאמר דבר כזה על צדיק וחסיד כזה. הרי החכם הזה כף החיים הציל את הרב עובדיה בגיל שש! הרב עובדיה היה לומד בבית הכנסת שושנים לדוד לבד, היה פותח ספר 'תורה תמימה' ולומד, היה בולע ספרים²³, ופתאום הייתה רעידת אדמה (בחדש תמוז בשנת תרפ"ז)²⁴, והרב עובדיה ע"ה היה אז בגיל 6 ושקוע בספרו, אמר לו כף החיים בוא אתי מהר. והרב עובדיה אמר לו: אבל מה אני אעשה עם הספר? אמר לו הספר כפרה עליך... בוא אתי. הציל אותו. וכשהגיעו למדרגות גם המדרגות נפלו - "ונפלו המדרגות" (כמו

שכתוב ביחזקאל ל"ח כ). ופתאום הגיע אביו של הרב עובדיה וחיפש את בנו, "עובדיה איפה אתה?" אמר לו כף החיים, הוא נמצא על ידי, ובאו והורידו אותם בנסי ניסים. לא מתאים לומר שכף החיים נענש בשכחה בגלל הדבר הזה שחולק על מרן, אף פעם הוא לא חלק על מרן, ואם חלק, חלק על פי האר"י, והוא לא הראשון שעשה את זה. גם הרב חיד"א והבן איש חי ועוד הרבה מאד פוסקים עשו ככה, הוא לא חלק לבד ולא עשה שום דבר. ואדרבא, כמה פעמים הבן איש חי מצדד ומצדד שלא כדעת מרן, והוא חולק עליו, בלי להזכיר אותו

(יש לו מידה טובה שאין כמוה בעולם). לכן המלה הזאת אסור להזכיר אותה בספר²⁵.

בחלום אדבר בו

1. ואם תשאלו למה נעשה לו ככה? אפשר להבין בפשטות. כמו שהיה גאון גדול בירושלים שעלה מפרס ושמו רבי יעקב יצחקי מחבר ספר האהלי יעקב. (קורא לעצמו "עב"ץ בעל האהלים" - רבי יעקב יצחקי בעל ספר "אהלי יעקב". והרב עובדיה משבח אותו מאד. קורא לו "הגאון בעל אהלי יעקב" "בספר הנחמד אהלי יעקב"). והחכם הזה היה בירושלים, ובמלחמת העולם הראשונה נפטר ברעב. והרב סיפר לנו עליו שלא רק שנפטר בצער, אלא כל החיבורים שעשה על התפילות של סוכות ושל החגים הלכו לאיבוד²⁶. והחכם הזה אחרי שלושים שנה נגלה לאיזו משפחה,

23. רואים את התמונה שלו בכריכה של ספר "רבינו", והוא נראה כמו תינוק שיונק משדי אמו. יונק ויונק ואין סוף לצימאון שלו. (ואולי משהו ישים את התמונה בעלון בית נאמן) איך פניו בתוך הספר ואין לו שום דבר בעולם חוץ מתורה. [מצורפת תמונת כע"ז בעמוד זה וב"לידי גאולה". תודתנו לכל המסייעים בענין. המערכת].

24. זה מוזכר בכף החיים (סימן תקע"ו ס"ק כ"ח) שהייתה רעידת אדמה ומתו שלוש מאות גויים. "ומבני ישראל לא מת אחד" (שמות ט"ו). מביא את זה שם.

25. ולא רק זה, שמעתי מהרב שמעון חי אלוף שיהיה בריא ששמע מהרב עובדיה, מדוע כף החיים זכה להיות נפוץ בעולם כולו? בגלל שהיה עניו ומתון. היו באים אליו ילדים באמצע הלימוד שלו ואומרים לו: הרב, תגיד לנו מה מברכים על פיסטוק, ועל דא ועל הא? והיה עונה להם. לא היה אומר להם: לך לאבא שלך, מה אתה רוצה ממני? אלא היה עונה להם. ומי שיבוא לתרום בשעה שהוא לומד יקבל את התרומה. אבל אם יבוא לתרום באמצע שהוא אוכל בבית, יגיד לו אני באמצע האוכל. למה? כי היה אוכל עם כוונות. כל ארוחה שלו שמעתיים, קורא פרק איהו מקומן, ועוד י"ח פרקי משנה, ועושה כוונות בשתייה של החלב ושל המים והמוציא וכו', אדם קדוש ועליון.

26. נמצאים אצל חוקר אחד ששמו 'נפתלי בן מנחם' וגם הוא נפטר. איפה הם עכשיו אני לא יודע. אם ימצאו אותם כדאי להוציא אותם לאור. יש לי בגליונות ספרו כמה הערות דקדוקיות. ואין כאן המקום.

הגאון רבי עמרם אופמן שליט"א
 דומ"צ בהעדה החרדית:
 ...אמנם נראה שכל ת"ח צורב שיעבור על הספרים שנתחברו בזמן האחרון על ענין זה יגיע למסקנה שיש מקום גדול לקיים המצוה כדינו ובשלימות... ונזכה בקרוב שכלל ישראל יקיימוה ברוב עם.

עוד אין לך תכלית? הקשר לזר היום וקבל סמסור!
 קו הגבול - קו חידוש ושלום
 0799-1000-65

הזמנות: 02-6-52-53-54 / 050-41-33-651
 המלא מגובל!
 להזמנת: 0799-1000-65

דבר מדעתו, שעל פירוב אין לסמוך כלל על דבריו, ומי שאינו חכם בעיון ואין לו בקיאות בפוסקים, אסור לסמוך על ספרים כאלה, ואני אין דרכי ללמוד ולהשיב על ספרי מחברים היותר האחרונים. רק בזה לא עליו אני משיב. ותימה במה שכתב מסברא הוא דבר פשוט וכו'".

אפילו אם יש לך עליו אלף קושיות, תכבד אותו

10. מה הענין? בדין ברכת הטוב והמטיב על היין (כשמביאים יין חדש שהוא שונה מהראשון אבל לא גרוע ממנו, אפילו שהם שוים בתועלת וכל שכן אם יותר טוב ממנו, מברכים עליו הטוב והמטיב), כתב הרב כף החיים (ס"קע"ה אות י') ככה: נראה פשוט כיון דמברך להשי"ת על הטבה, צריך להיות בו שיעור, וכיון שיש פלוגתא בשיעור שתייה התחייב בברכה אחרונה, א"כ אין לברך הטוב והמטיב אלא א"כ שיהיה מן הראשון רביעית, וגם מן השני שיהיה רביעית בבת אחת. ואח"כ ראיתי שכן כתב מסגרת זהב על השלחן ערוך (ס"מ"ט אות א'). ועיין אורחות חיים (אות א') שכתב בשם א"א מהגה"ק דאפשר מלא לוגמיו סגי, אבל אין נראה לי להקל. ע"כ. מה זה א"א מהגה"ק? זה אשל אברהם מבוטשטאש. ואף אחד לא יכתוב עליו ולא על המסגרת זהב שהוא לא יודע ולא מבין. על אף אחד לא טוענים ככה, אבל כשזה מגיע לכף החיים, יורדים עליו באש וגפירת. לא עושים ככה. אסור לעשות ככה.

כתוב בגמרא (שבת דף ל"ד ע"א) הרי נשים רשעיות מפרסות זו את זו, תלמידים חכמים לא כל שכן?! כל תלמיד חכם צריך לכבד את השני, אפילו אם יש לך עליו אלף קושיות, תכבד אותו! אם לא תכבד, גם אתה לא תכובד²².

רעידת אדמה בירושלים

12. משהו אמר לי בשם הרב עובדיה ע"ה, שבגלל זה, הספר ברכת יוסף ידד, מעטים מאד הלומדים בו, ואילו כף החיים כל העולם לומדים בו. פעם היה לנו שכן שהיה מתפלל בנדבורנא, שמו מדכי פרייס. אמר לי: הבן שלי עושה בר מצוה ואני קונה לו כף החיים מתנה. אמרתי לו מה תעשה בכף החיים? הרי אתה אשכנזי ואתם הולכים אחרי המשנה ברורה? אמר לי כף החיים, זה כ"ף - "כ"ף החיים"! עושה כ"ף בחיים... ואם יש טעויות בכף החיים, יש טעויות גם בספרים אחרים. גם במשנה ברורה יש טעויות. ויש דבר אחד נפלא בכף החיים שהוא צמוד לנוסח של הפוסקים. לפעמים יש שם טעות, אז מה!? פעם כתב בהלכות הסיבה בפסח (ס"תע"ב ס"ק ט"ט), "וכן כתב בית יוסף משם העיטור". וזה לא בעיטור. בבית יוסף כתב (בדפוסים מדויקים) "באיטר", דן שם באדם שהוא איטר האם יעשה הסיבה בימין או בשמאל. אבל האם על טעות דפוס ניפול עליו במלים כאלה?!

הנהרה
 הספר שהתפרסם בעלון בשבועות האחרונים בהלכות "שביעית", הוא ערוך מתוך קלטות ורשימות של שומעי השיעור של מוה"ר ר' משה לוי צוק"ל, ועריכתו והוצאתו לאור נעשית ע"י הרב אליצור בן מאיר הי"ו מבוגרי הישיבה ולא ע"י משפחת מוה"ר צוק"ל.
 לפרטים נוספים: 052-7687593

פְּתִילֵי תַּכְלִית, מצוות ציצית בשלמות!
 הגאון רבי עמרם אופמן שליט"א
 דומ"צ בהעדה החרדית:
 ...אמנם נראה שכל ת"ח צורב שיעבור על הספרים שנתחברו בזמן האחרון על ענין זה יגיע למסקנה שיש מקום גדול לקיים המצוה כדינו ובשלימות... ונזכה בקרוב שכלל ישראל יקיימוה ברוב עם.

עוד אין לך תכלית? הקשר לזר היום וקבל סמסור!
 קו הגבול - קו חידוש ושלום
 0799-1000-65

כותב דבר תמוה קצת, כתב ככה: "והנה אי נימא הלכה כבתראי, אם כן הרי מור"ם כנגד מרן בתרא הוא, שיש חמש שנים שחי רמ"א אחרי מרן. שמרן נפטר בשנת של"ה ואילו רמ"א נפטר בשנת ש"מ". אבל זה להפך. הרמ"א נפטר לפני מרן²⁹. מרן נפטר בשנת של"ה והוא נפטר שנתיים או שלוש לפני כן (יש אומרים בשנת של"ב ויש אומרים בשנת של"ג). ואדרבא, מכאן תשובה לאלה שאומרים שאחרי החזון איש הלכה לא כמו מרן. למה? כי החזון איש בתרא. א"כ לדעתם עד החזון איש הלכה כמו מרן נגד הרמ"א, כי מרן נפטר אחרי הרמ"א והוא בתרא... מה השגועון הזה?! לא עושים ככה. אנחנו הולכים בעקבות מרן, חוץ ממקום שכל האחרונים חולקים עליו. (זה כלל ברזל שכתב אותו רבי משה שתרונג בשר"ת ישיב משה סימן ל"ד). וכל החולקים על זה, לא ירויחו מזה כלום. בסופו של דבר בדורות הבאים כולם יקבלו את דעת מרן - "לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו" (בראשית מ"א נ"ה). ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים, ואת כל הרואים, ואת כל הקוראים אחר כך בעלון בית נאמן, שה' יתברך ימלא כל משאלות לבם לטובה. בריאות איתנה והצלחה רבה ואורך ימים. עושר ואושר וכבוד. וכך יהי רצון ונאמר אמן.

טעיות קטנטנות. זה מה שמצאתי, ואולי יש עוד).

29. ידוע מה שמספרים שהרמ"א נפטר בגיל 33 ביום ל"ג בעומר בשנת של"ג. הכל 33 - ל"ג בל"ג בשל"ג. אבל הדבר הזה לא מדויק. למה? כי יש תשובות של הרמ"א (בסימן י"ד) שכתב אותם בשנת ש"י, שהדפיס את הרמב"ם בלי רשות המדפיס הראשון, והרבנים כתבו למדפיס הראשון שאסור לאף אחד להדפיס עד שיעברו כך וכך שנים, ובא גוי אחד ששמו 'וסטיניאן' והדפיס את הרמב"ם מחדש. וגזרו עליו חרם, והרמ"א כתב שהחרם הזה נכון וקיים ואסור לקרוא בספרים האלה. אז הלך יוסטיניאן הרשע ההוא והלשין על היהודים שכתבו בגמרות שלהם דברים נגד אותו האיש, ושרפו את כל ספרי הגמרות והפוסקים, וזה היה בראש השנה שנת ש"ד. ועשו סימן: "כי המר שד-י לי מאד" (רות א; כ), ואם נאמר שהרמ"א נפטר בן 33 בשנת של"ג, א"כ יוצא שבשנת ש"י היה בן עשר. וכי יתכן שבגיל עשר כתב פסק בדבר כזה? לכן לדעת רובם ככולם הרמ"א חי 50 שנה. אבל נפטר לפני מרן.

ואמר להם אני חייב לכם כך וכך כסף, ולא מצאתי את מקומי בעולם הבא עד שאשלם את החוב שלי, תמחלו לי! והבעל והאשה שניהם חלמו אותו חלום, ובאו לרב מרדכי אליהו ע"ה, ואמר להם, לכו לקברו ותגידו: מחול לך, מחול לך, מחול לך! עשו ככה, ואחר כך בא להם בחלום ואמר להם, תודה רבה מה שעשיתם לי. (ראה אביהם של ישראל ח"ב עמ' 89). האם נאמר שהחכם הזה גם הוא נפטר ככה בגלל סיבות כאלה? ודאי שלא! הוא היה צדיק ונפטר ברעב רח"ל. ולכן אי אפשר לדעת כל אחד למה נגזר עליו כך או כך]. כף החיים היה מהמקובלים, והיה עושה תעניות בלי סוף, ובמיוחד במלחמת העולם הראשונה שהוא היה אז בירושלים (הוא עלה בתרס"ד). ואולי זה גרם שהיתה לו שכחה בסוף ימיו. צריך ללמד עליו זכות. הוא לא התכוון לחלוק על מרן, חס וחלילה. לא התכוון לזה.

כולם יקבלו את דעת מרן - "לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו"

יח. גם יש הרבה שטועים ואומרים, מרן כתב שאנחנו הולכים על פי הרמב"ם, אז למה נלך אחרי מרן?! אבל תשאל את מרן: למה באבקת וכול אמרת שהולכים אחרי הרמב"ם ובש"ע אתה חולק על הרמב"ם²⁷? מרן באותם מקומות שלא פסק כמו הרמב"ם יש לו סיבה, כגון שמצא כמה ראשונים שחלקו על הרמב"ם וסוברים אחרת וכיוצא, זה הכל. יש היום שגועון, רוצים לצאת מחסותו של מרן, ואומרים שכל אחד יעשה מה שלבו חפץ. הרב יצחק יוסף שיהיה בריא, כתב בהסכמה לספר "מלך השלום שלו"²⁸, שאסור לנו לעזוב את פסקי מרן. אלא ששם הוא

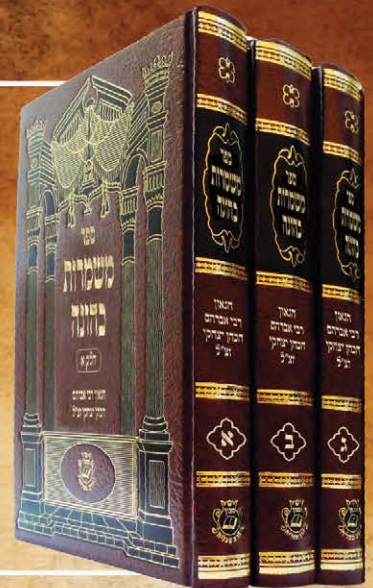
27. נתגלה מקרוב שלפני פטירתו של הרב זלמן נחמיה גולדברג (שהיה חכם גדול. בגמרא כתוב (מנחות דף צ"ה ע"ב) "הקשה אדם הקשה כברזל", ואני פעם כתבתי "הקשה אדם הקשה כגרזן". מה הפירוש כגרזן? הגאון רבי זלמן נחמיה, או שהגמ"ל זה גולדברג). בא אליו משהו, והרב אמר לו שאין מחלוקות בין מרן ובין הרמב"ם רק בשבעה או שמונה מקומות! זה מדהים, בכל ארבעת חלקי השלחן ערוך אין מחלוקת רק בשבעה או שמונה מקומות. קשה לי להבין את זה. והוא ששמע את זה, אמר אדם כזה שיכול להקיף את כל השלחן ערוך במחשבתו, אני לא מתווכח אתו, ברח...

28. זה ספר חדש שערך אותו רבי שלום סעדון שהיה אחראי על הליון. יש לו מכתבים יפים מהרב עובדיה. יש לו מכתב בראש הספר והוא לא פיענח אותו נכון. (יש שם שלש

לקראת יום ההילולא
בח' כסלו 156 שנה לפטירתו
מחיר מיוחד
עד ר"ח טבת
בחנות הישיבה בלבד
~~180~~
120
3 כרכים

ניתן לרכוש את הספרים לרפואה או לעילוי נשמת ואנו נחלק בבתי מדרשות

רבים נושעו בזכותו!

הגאון רבי אברהם יצחקי הכהן זצוק"ל
מחבר ספר "משמרות כהונה"

רח' הרב עוזיאל 26 בני ברק 03-6714821 | 050-4158565

ילדי גאולה

בית נאמן לילדים
מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

גיליון 190

הלכה נאמנה

בסיים הפרשה כתוב: 'וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם' (בראשית כ"ח ז'), והמפסיר עולה כאן וקורא שלושה פסוקים בלבד. אבל זה לא נכון, כי מי ששומע חושב שהתורה מספרת פאן שיעקב שמע והלך פדנה ארם, והרי זה כבר פתוב למעלה, 'וישלח יצחק את יעקב וילך פדנה ארם, אל לבו בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו' (שם פסוק ה'), וידענו שהלך לפדו ארם. למה התורה חוזרת על זה? לכן רש"י הסביר לנו שהכל מחבר לפסוק הקודם 'ויצא עשו' (שם פסוק ו), כלומר עשו ראה שיעקב שלח את יעקב פדנה ארם, וגם שיעקב שמע לאביו ואמו והלך פדנה ארם. ואחרי זה 'ויצא עשו כי רעות בנות כנען' (שם פסוק ח'), מה זה ויצא? הבין את זה. ולכן הלך לישמעאל. ולפי זה הפסוק 'וישמע יעקב' זה לא התחלת הדברים, אלא המשך של 'ויצא עשו'. ולכן כדאי לחזור פסוק אחד לפני כן, והמפסיר יקרא ארבעה פסוקים (גיליון 187 אות ה').

למען תספר

הגאון רבי דוד עידאן זצ"ל
רבי דוד עידאן זצ"ל (שליח האזקה שלו בראש חדש כסלו) היה חסידא קדישא, היה למדו, היה מדפיס, היה פקח, והיה מבין בעולם הזה הרבה מאד. עד שכתב עליו ד"ר אחד בספר "אי הפלא" שרבי דוד עידאן היה אדם שידעותיו שקולות, אבל כשהוא שמע שרואים לפתח בית ספר אליאנס [רשת בתי ספר שלא על פי רוח תורתנו הקדושה] בג'ר'א, זעק: לא נתן שתשתכח התורה מפי בנינו! יש לו ספר על התורה מתק מאד - 'משכיל לדוד', יש בו כל מיני חידושים והערות. הנכד שלו שהיה בריא, הוא ביישיבה שלנו ראש כולל ואב בית דין, והוא נקרא על שמו.
בשנת תרע"ב הביא רבי דוד עידאן בית דפוס בג'ר'א, אבל לא היו יודעים להדפיס ולסדר את האותיות, אז הביאו יהודי אחד מתונס שידע את זה, קראו לו יוסף בן נתנאל הלוי. אבל אסור ללויים לגור יותר משה בג'ר'א, ולכן כל ששה חדשים בפסוק ובסכות היה חוזר לביתו בתונס. הוא למד אותם, עד שקלטו את המלאכה הזאת, וכתבו: 'ותשלם מלאכת הקדש על ידי הפועלים הנאמנים היקרים והישרים סניור פלוני וסניור פלוני' (בחייל פותבים סניור במקום אדון). וגם הבן [רבי שמואל עידאן זצ"ל] היה כמו האבא, והוציא ספרים של חכמי ג'ר'א שהיו גנוזים. (גיליון 235 הערה 29, וגיליון 218 אות ב' והערה 2, וגיליון 120 אות ב').

חיבה

ברית ושלו, מי הרב ומי התלמיד?
תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה). נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב פתוחות לטובת ארבעה קדושים.
מתרון חידה: שניהם נגישים במספר שווים זה החילתו ארבעים ויחיה שלשים. מלה (חילתו מ' שהיא בגמטריא ארבעים) ולחם (חילתו שלשים). הווכח: משה חורי - נתיבות מתרון התמונה: הגאון הדייק רבי חייטו חורי זצ"ל, מחבר ספר חת ונחם. הווכח: שלמה ארנון - אשקלון

כשפרן זצ"ל היה לומד לא היה לומד כלום
ספר "שב שמעתתא" הוא ספר עמק מאד, "עמק עמק מי ימצאנו". בזמן שפרן הרב עובדיה זצ"ל היה לומד בו באוטובוס, לא היה רואה כלום, אלא כנס לאוטובוס ויושב ולומד. פעם אשתו הרבנית באה על דו, והוא לא ראה אותה, כי הוא מרקז בספר הזה. אחר כך הגיע לתחנה שלו, אמרה לו: "הרב עובדיה! קום!", התפלא, אמרה לו: "אתה לא רואה אותי?", אמר לה: "איפה היית עד עכשיו?...!" (עלון מסי 67 הערה 19).

הוא פעל נמרצות לרחות את שטת החכם "בן מאיר". אחר כך כשאר רב סעדיה לבבל קבלו אותו בפנים מאירות, בן פרת יוסף ברוך הבא, וככה נתמנה לגאון. (גיליון 102 הערה 29, וגיליון 1 אות י' - ספר השיעור עמוד י').

ב. ספר יחסיו הוא ספר נפלא. ומחברו היה גאון עולם. כשאר כתב את ספרו ספר יחסיו, כבר היה מגרש מספרד, והגיע לתונס בשנת רס"ד (שתיים עשרה שנה אחרי הגריש), ושם חבר את ספרו זה. אבל לא כל התלמוד היה לידו, ולכן היה כותב את שמות התנאים והאמוראים בעל פה, כי ידע בעל פה את כל התלמוד. (היה גאון גם באסטרונומיה ובחשבון). הרבה פעמים הרב סדר הדורות (שהיה גאון גדול, ומי מאיתם שנה אחרי, בשנת ת"ק בערך), משיג ומעיר עליו: איפה מצאת את התנא הזה? איפה מצאת את האמורא הזה? ומתברר שהיה נסח ספרדי ששם מופיעים כלם. איך נמצא את הנסח הספרדי שאבד מן העולם? בעין יעקב מביא שם נסחאות בין סוגרים עגלים ובין סוגרים מרבעים, הסוגרים העגלים זה הנסח המקורי שהיה בספרד, כי בעל עין יעקב רבי יעקב בן רביב (אביו של מהרל"ח - רבי לוי בן

(הביא) היה גם בן ממגורשי ספרד, והסוגרים המרבעים זה מה שהמדיפסים האחרונים הגיהו בו לפי הנסח שלנו בגמרא. אמנם תמיד פשיש עגל ומרבע העקר הוא המרבע, אבל כאן הפוך, והעקר העגל. פעם כשהיינו לומדים עין יעקב הייתי קורא רק את העגל, כי זה הנסח שהיה בידו של בעל עין יעקב. (גיליון 145 הערה 22).

ג. השבוע היה יום הפטירה של הרב צבאן [מורנו ורבנו הגאון רבי רפאל כדיר צבאן] זצ"ל, שנספטר לפני עשרים ושש שנים, ביום ד' בכסלו תשנ"ה. העולם לא יודעים

אחד ממאה מהחכמה שלו. הוא היה חכם גדול, וידע ללכת בין הספות בלי שיפגע באף אחד. החכמה שלו הייתה ידועה, וזה משהו מיוחד. הוא היה רבה של נתיבות במשך שלושים ושמונה שנים (משנת תשי"ז עד שנת תשנ"ד). **הרב מרדכי אליהו** זצ"ל אמר עליו: "אני לא יודע אם זה מלאך או בן אדם". השם שלו רבי רפאל, ולכן חשב אולי זה רפאל המלאך... הייתה לו סבלנות מיוחדת. (גיליון 187 אות ז').

ידע ידע

א. רבנו סעדיה גאון היה גאון גדול (ויש לו ספרים שהלכם נאבדו), פעם בשנת ארבעת אלפים תרפ"ב (לפני 1099 שנים) היה ופוח בין חכם אחד בארץ ישראל שמו "בן מאיר" לבין חכמי בבל, מה הופוה? חכמי בבל היו עושים כל שנה לוח שנה ונותנים אותו לכל העולם (עד היום בג'ר'א מדפיסים לוח שנה פסגנו של חכמי בבל, וכתוב בו מתי המולד וסימן של השנה וכו' זו הדרך), ובאותה השנה בא החכם הזה בן מאיר ואמר: "חכמי בבל טועים בזה, יש לי מסרת אחרת". התנכחו הרבה, והוא לא רצה לשמע להם. מה היה? עשו יום כפור בארץ ישראל ביום אחד ובבבל עשו ביום אחר, ו'כל הגולה כלה הייתה כמדורת האש' (על פי משנה ראש השנה פ"ב מ"ד), ולא ידעו מה לעשות במשך שנה, שנתים ושלש, והוא עמד בדעתו. אבל עם ישראל שנקרא "גוי אחד בארץ" (שמואל ב', ז' כ"ג, ועוד), שמעם כל הגליות שלנו אנוחנו יודעים שהיום יום שבת והלילה (מוצאי שבת) ליל כ"ז שבט, אז עכשו יגרס הכל (ח"ו)? רב סעדיה גאון היה אז בארץ מצרים בעיר "פינים", והיה חכם גדול בתורה ובכל החכמות, באסטרונומיה ובאסטרוולוגיה ובפילוסופיה ובכל, אז